

Diedo nasjonála gæhttjalimij birra

2013

Æjgádijsa gejn li máná 5., 8. ja 9. dásen

Ma li nasjonála gæhtttjalime, ja manen li miján nasjonála gæhtttjalime?

Nasjonála gæhtttjalime galggi árvustallat makta skávllá vuorbástuvvá oahppe vuodomáhtov láhkámin ja riekknimin ja muhtem mudduj ienñilsgielan ávddánahttet.

Vuodulasj máhto li:

- *njálmalattjat ávddánbuktet*
- *tjálalattjat ávddánbuktet*
- *láhkát*
- *riekknit*
- *digitála nævojt adnet*

Dá tjehpudagá li ájnasa oahppamij ja ávddánahttemij juohkka fágan ja li ájnasa mij guosská gáktu oahppe skávlán rijbbi, ja manñela iellemin.

Gæhtttjalime riekknimin ja láhkámin ælla gæhtttjalime fágajn dárogiella, sámeigiella ja matematihkka, ájnat láhkám ja riekknim vuodulasj máhtton fágaj rastá. Ienñils gæhtttjalime tjalmostahtta láhkámádjadusáv, báhkoboannududagáv ja grammatihkav.

Skávllá hæhttu gehtjastit diedojt gæhtttjalimijs aktan ietjá diedoj oahppij birra. Gæhtttjalime galggi ávkken ájnegis oahppe ávddánahttemij aktisasj barggon áhpadiddje, oahppe ja állessjattuga gaskan.

Gudi galggi gæhtttjalimij tjadádit ja makkár gæhtttjalimij galggi oahppe váldet?

Nasjonála gæhtttjalime tjadáduvvi 5., 8. ja 9. dásen. Oajvvenjuolgadus le gájka oahppe galggi oassálasstet. Ierit bessam rektoris mierreduvvá.

Máhtta bessat jus

- le oahppe guhtimuttjan le riektá sierraáhpadibmáj jali oahppe riektáj sierra dárogieláhpadibmáj, ja gánná sæmmi báttá
- le tjelgas gæhtttjalimbáhtusa e heva áhpadimev vájkkuda

Vájku oahppen le riektá bessat, de máhtta oahppe iesj jali dádjá

æjgádin ajtu mierredit oahppe galggá gæhtttjalimev tjadádit.

5. ja 8. dáse oahppe galggi nasjonála gæhtttjalimij tjadádit láhkámin, riekknimin ja ienñilsgielan. Oahppe 9. dásen galggi nasjonála gæhtttjalimij tjadádit láhkámin ja riekknimin. Dá gæhtttjalime li sæmmi degu 8. dáse gæhtttjalime.

Oahppe 5., 8. ja 9. dásen gejn le nuortta-, oarje- ja julevsámegiella vuostasgiellan galggi tjadádit nasjonála gæhtttjalimij riekknimin sámeigiellaj.

Ienñils ja riekknim li elektrávnálasj gæhtttjalime. Láhkám gæhtttjalime tjadáduvvi páhppára nanna.

Makkir dahkamusá galggi oahppe tjoavddet?

Gæhtttjalime li moaddaválljim dahkamusá ja rabás dahkamusá. Rabás dahkamusáj galggi oahppe ietjasa bágoj jali tállaj vásstedit, madi moaddaválljim dahkamusá galggi oahppe válljit avtav jali moadda vásstádusájt.

Gæhtttjalime báhtusa galggi vaddet diedojt oahppij birra juohkka dásen. Danen li gæhtttjalimij álkkes, muttáj ja gássjelis dahkamusá.

Oahppodirektoráhta næhttabielijn gávnnuji buojkulvisá dahkamusájs ma nasjonála gæhtttjalimij aneduvvi. Dánna gávnnuji aj ávdep elektrávnálasj dahkamusá ienñilsgielan ja riekknimin.

Gudi bessi báhtusij ávkkit?

Oahppe ja æjgáda galggi diedov áhpadiddjes oadtjot gæhtttjalime báhtusij birra gá da li gárvvása.

Suohkanij ja fylkaj báhtusa almoduvvi mijá næhttabielen Skoleporten. Ep skávláj báhtusij almodi. Skávláj ja suohkana máhtti válljit ietjasa báhtusij almodit.

Almodimláhka gájbbet hæhttup skávláj báhtusij vaddet gá gatjáj bessat oahpásmuvvat. Ájnna tjuoldos le jus ájnegis oahppe máhtti identifiseriduvvat. Danen gávnna ájnegis skávláj báhtusij avijsajn ja næhttabielijn.

Rektor ja suohkan bessi skávláj báhtusij gæhtttjat. Dá báhtusa galggi aneduvvat váj oahppe oahppamav buoret.

Áhpadiddje ja skávláj e besa ájnegis oahppe báhtusij almodit.

Li gus dujna gatjálvisá?

Válde aktijvuodav duv skávlájn. Lágá ienebut dáppe:

Lágá ienebut dáppe:

www.udir.no/nasjonaleprover

<http://skoleporten.udir.no/>

Gæhtttjalime tjadáduvvi 37. vahko rájes gitta vahkkuj 44

Oahppe gudi e besa nasjonála gæhtttjalimij tjadádit mierredum gæhtttjalimbieje, galggi bessat gæhtttjalimij manñela tjadádit.

Vahko	Biejvve	Gæhtttjalibme ja dásse	Gæhtttjalimsládjá
37	Gasskavahko ragátm. 11. b.	Láhkám 5., 8. ja 9. dáse	Páhpergæhtttjalime
38	Ragátmáno 16.-20. b.	Ienñils 5. dásse	Elektrávnálasj gæhtttjalime
39	Ragátmáno 23.-27. b.	Ienñils 8. dásse	Elektrávnálasj gæhtttjalime
42	Gálgádismáno 14.-18. b.	Riekknim 5. dásse	Elektrávnálasj gæhtttjalime
43 ja 44	Gálgádism. 21. b. - basádism. 1. b.	Riekknim 8. ja 9. dáse	Elektrávnálasj gæhtttjalime

Láhkáma ja riekknima gæhtttjalimájgge le 90 minuhta, madi ienñils gæhtttjalimájgge le 60 minuhta.

Telefávná 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no
Biehtsemánon 2013